

kovou podstatu křivého svědectví před soudem, poněvadž prý nelze říci, že něco zamlčel, ježto ho soudce neupozornil na okolnost, dosvědčenou svědkem L-em, že jeho otec mluvil se svědkem o úplatku teprve potom, když obžalovaný odešel. Kdyby byl býval na věc upozorněn, byl by možnost této rozmluvy připustil, přes to, že mu okolnost ta známa nebyla. Dle náhledu zmateční stížnosti je zamlčení rozhodných okolností křivým svědectvím tenkrát, neřekne-li svědek něco, ač byl upozorněn, aby řekl vše, neb odpoví-li, že ničeho neví, přes to, že byl na určitou okolnost zvláště tázán. Zmateční stížnost jest na omylu. Úmyslné zamlčení rozhodných skutečností zakládá křivé svědectví, jakmile jest svědecká výpověď uzpůsobena tak, že u vyslychajícího soudce musí vzbuditi dojem úplnosti. Tak tomu bylo dle rozsudkových zjištění v tomto případě. Obžalovaný líčil u okresního soudu v Mirovicích věc tak, jako by jeho otec rozmlouval s L-em pouze v přítomnosti jeho a Františka Š-y, a vylučoval naprosto, že by otec před ním a Š-ou sliboval L-ovi 100 K za to, že ho bude voliti starostou. Tvrdil s určitostí, že není pravda, že jeho otec tenkrát L-ovi slíbil, že dostane oněch 100 K, dá-li mu svůj hlas při volbě starosty, poněvadž něco takového prý vůbec neslyšel, ačkoliv byli všichni pohromadě, při čemž ovšem zamlčel, že otec jeho potom ještě sám zůstal státi s L-em a s ním vyjednával. Náhled zmateční stížnosti, že obžalovaný měl býti vyšetřujícím soudcem předem upozorněn na obsah svědeckého seznání L-ova, by dle něho mohl zaříditi svou svědeckou výpověď, nemá opory v zákoně. Obžalovaný měl býti a byl poučen, že má jako svědek mluvit pravdu, a byl také upozorněn na dobrodiní zákona, že se může vzdáti svědectví. Rozhodnuv se, svědectví vydati, byl povinen, udati pravdu a nic nezamlčeti. Líčil-li věc tak, jako by otec s L-em vyjednával pouze v jeho přítomnosti, tvrdě, že před ním L-ovi ničeho nesliboval, při tom však úmyslně zamlčel, že otec s L-em vyjednávali ještě dodatečně v jeho nepřítomnosti, ač mu tato okolnost byla známa, nutně svou výpověď musel vzbuditi dojem, že učinil seznání úplné, kdežto ve skutečnosti zamlčel rozhodnou okolnost. Odsouzení obžalovaného v tomto směru odpovídá tedy správnému výkladu zákona.

Čís. 1815.

Řidič automobilu jest ve smyslu §§ 335, 337 tr. zák. a §u 45 min. nař. ze dne 28. dubna 1910, čís. 81 ř. zák. povinen ihned, jakmile spatřil před sebou chodce, přecházejícího silnici, vydatně brzdit a rychlost tak zmírniti, aby byl pánem rychlosti; pouhá změna směru jízdy nestačí.

(Rozh. ze dne 1. prosince 1924, Zm I 502/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Litoměřicích ze dne 31. května 1924, jímž byl obžalovaný podle §u 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z obžaloby pro přečin proti bezpečnosti života podle §u 337 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl, mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Právní posouzení věci nalézacím soudem zakládá se na mylném výkladu zákona, jenž činí rozsudek zmatečným s hlediska důvodu zmatečnosti dle čis. 9 a) Šu 281 tr. ř. První soud má za to, že obžalovaný svým jednáním vyhověl všem zákonným předpisům, ba že jednal dokonce opatrně, a že smrtelný úraz si zavinil B. sám, po případě, že jej dlužno přičísti nešťastné náhodě. Při tom vychází rozsudek z právního náhledu, že v místě srážky bylo dovoleno jeti rychlostí 45 km za hodinu, že střed silnice jest určen v první řadě pro povozy, takže chodec jej smí překročiti jen na vlastní nebezpečí, a že řidič povozu není povinen vyhnouti se pocestnému na pravou stranu, ježto prý tuto povinnost mu ukládá policejní řád silniční pouze vůči povozům. Při tom napadený rozsudek úplně přehlédl, že § 45 min. nař. ze dne 28. dubna 1910, čis. 81 ř. zák., obsahující základní předpis o povinnostech řidiče auta vzhledem k bezpečnosti dopravy, stanoví, že musí zvoliti rychlost jízdy za všech okolností tak, aby byl pánem rychlosti, a aby nebyla ohrožena bezpečnost osob a majetku. Řidič vozidla jest povinen přiměřeně zmírniti rychlost jízdy, po případě zůstati státi a vypnouti motor, mohly-li by jeho vozidlem býti vyvolány úrazy nebo poruchy v dopravě. Z toho plyne, že ustanovení Šu 45 cit. nař. nelze vykládati v ten smysl, že jízda, nepřevyšující rychlost, nařízením stanovenou, je vždy dovolena a nezávadna. Naopak číslice, uvedené v Šu 46, neznamenaají míru rychlosti vždy beze všeho přípustnou a beztrestnou, nýbrž stanoví onen stupeň rychlosti, jenž nesmí býti překročen, ježž dlužno však zmírniti přiměřeně k zvláštním okolnostem ve smyslu všeobecné zásady Šu 45 nařízení. Dle tohoto předpisu byl obžalovaný povinen ihned, jakmile spatřil před sebou chodce, přecházejícího silnici, vydatně brzdit a rychlost, kterou dosud jel, zmírniti tak, aby byl pánem rychlosti, t. j. aby mohl býti připraven na všechny možnosti a aby takto předešel úrazu, nebo v nejnepríznivějším případě aspoň omezil zhoubné následky srážky na nejmenší míru.

Zcela mylným jest tudíž právní náhled prvního soudu, že obžalovaný vyhověl zákonným ustanovením již tím, že dal výstražné znamení, že zabrzdil, a že se snažil předejiti srážce, dav autu směr na levo, neboť ono ministerské nařízení ukládá řidiči určité konkrétní povinnosti, shora uvedené, a napadený rozsudek se vůbec nevyslovuje o tom, zdali jím v tomto případě obžalovaný dostál, zejména brzdl-li v čas a vydatně a zmínil-li rychlost jízdy; že obžalovaný řidič — brzdl-li vůbec — nepočal brzdit v čas a náležitě (oběma bremsami) a nesnažil se rychlost auta co nejvydatněji zmírniti, jak toho vyžadovala nebezpečná situace, zdá se vycházeiti ze seznání svědka S-y, který udal, že obžalovaný počal brzdit teprve, když byl vzdálen od místa srážky 13·5 a 5·25 m (18·75 m), ačkoliv spatřil B-e dle vlastního doznání již ze vzdálenosti 35—40 m, a dále ze skutečností, zjištěných v rozsudku, že bezprostředně před srážkou, místo, by zmínil jízdu, dokonce změnil její směr na levo, při čemž, zasáhnuv B-e (jak rozsudek zjišťuje) ochranným rámem pravého předního kola tak prudce, že ho odmrštil několik metrů na silnici, a naraziv potom s autem na telegrafní tyč, ji vyvrátil

a auto poškodil. Nalézací soud se mýlí, pokládaje změnu jízdy v levo za zvlášť opatrné jednání se strany obžalovaného, neboť jeho povinností bylo rychlost jízdy zmírniti a ne směr jízdy změnit; vynaložil-li řidič v nejrozhodnější chvíli hlavní úsilí na změnu směru jízdy, nikoliv na zmírnění rychlosti, zvýšil tím beze vší pochybnosti nebezpečí srážky a jednal neopatrně. Náhled rozsudku, že jízdní dráha jest určena výhradně nebo především pro povozy, nikoliv pro pěši, lze sice připustiti pro živé ulice velkého města s upravenými chodníky pro pěši a zvláště zřízenými přechody přes jízdní dráhu, nikoliv však pro silnice v otevřené krajině, kde lze stejným právem žádati, aby řidič povozu dbal bezpečnosti chodce, když je okolnostmi nucen přejíti silnici, jako od pěšího, aby neopatrným přecházením nestěžoval dopravu. Případné spoluzavinění usmrceného nevylučovalo by však trestnost obžalovaného, jakmile by bylo zjištěno, že zanedbal povinnosti, uložené mu v §§ech 45 a 46 uvedeného nařízení.

Čís. 1816.

Věc je »zamčenou« (§ 174 II. c) tr. zák.), byla-li schválně opatřena nějakou patrnou mechanickou překážkou, přístup k ní zamezující neb aspoň stěžující; nezáleží na tom, zda je k odstranění třeba tělesné námahy čili nic.

»Spoluzlodějství« ve smyslu §u 174 II. a) tr. zák. předpokládá vědomé a úmyslné spolupůsobení při činu; není jím pouhá přítomnost na místě činu bez jakékoliv zjištěné úmluvy svědčící o společném zlém úmyslu a bez jakékoliv aktivní činnosti, aniž pouhé opomenutí, překaziti krádež.

(Rozh. ze dne 1. prosince 1924, Zm I 581/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost Otty S-e jako otcovského opatrovníka nezł. obžalovaného Františka S-e do rozsudku krajského soudu v Litoměřicích ze dne 18. července 1924, pokud jím byl obžalovaný František S-a uznán vinným zločinem krádeže podle §§ů 171, 173, 174 II. a), c) tr. zák., zrušil však podle §u 290 tr. ř. uvedený rozsudek jako zmatečný ve výroku, jímž byl obžalovaný Antonín G. uznán vinným zločinem krádeže podle §§ů 171, 173, 174 II. a), c) tr. zák. a vrátil věc soudu prvě stolice, by ji v rozsahu zrušení znovu projednal a rozsoudil. V otázkách, o něž tu jde, uvedl v

důvodech:

Dle čís. 10 §u 281 tr. ř. namítá stěžovatel, že první soud neprávem odsoudil pachatele pro krádež na věcech zamčených dle §u 174 II. c) tr. zák. Ve skutečnosti byla prý komora, v níž byly likéry a víno, oddělena od pokoje obžalovaných chatrným pažením (bedněním z prken), špatně hřeby přibitým, které bez všeho umožňovalo zmocniti se lahví tím způsobem, že se prostě prkno beze vší námahy posunovalo, což prý